

Obiectivele Milenare ale Dezvoltării



Set pentru presă



Cuprins

2	Obiectivele Milenare ale Dezvoltării și rolul Națiunilor Unite
4	Obiectivele Milenare ale Dezvoltării (OMD)
6	Obiectivele Milenare ale Dezvoltării pentru Republica Moldova
8	SĂRĂCIE. Reducerea cu jumătate a sărăciei extreme și foamei
11	EDUCAȚIE. Asigurarea educației primare pentru toți
13	EGALITATEA GENURILOR. Promovarea egalității dintre genuri și fortificarea poziției femeii
15	MORTALITATE INFANTILĂ. Diminuarea cu două treimi a ratei mortalității copiilor cu vârstă până la 5 ani
16	SĂNĂTATE MATERNĂ. Reducerea cu trei pătrimi a ratei mortalității materne
17	HIV/SIDA și alte maladii. Stoparea propagării HIV/SIDA și obținerea unui recul al tendinței actuale. Instituirea controlului asupra maladiilor semnificative și inversarea tendinței actuale
19	MEDIU. Asigurarea unui mediu durabil
21	PARTENERIAT GLOBAL pentru dezvoltare
22	Forum: OMD, întrebări și răspunsuri
28	Resurse WEB



Obiectivele Milenare ale Dezvoltării și rolul Națiunilor Unite

Reuniți în septembrie 2000 cu ocazia Summit-ului Milenar, liderii politici ai lumii întregi, printre care s-a numărat și Președintele moldovean, au fixat un ansamblu de obiective măsurabile prin care s-au angajat să lupte împreună împotriva sărăciei, foametei, maladiilor, analfabetismului, degradării mediului și discriminării femeilor. Plasate în centrul unui program de acțiune mondial, aceste sarcini sunt astăzi cunoscute ca Obiective Milenare ale Dezvoltării (OMD). Declarația Milenară, semnată de șefii de stat și de guvern prezenți la Summit-ul Națiunilor Unite de la New York, prevede de asemenea o vastă gamă de angajamente în domeniul precum drepturile omului, o bună guvernare și democrație.

Cu ocazia Conferinței Internaționale asupra Finanțării pentru Dezvoltare, organizată în 2002 la Monterrey (Mexic), conducătorii țărilor puternic industrializate și ai celor în curs de dezvoltare, preocupați de îndeplinirea acestor angajamente, au anunțat alocarea de resurse și realizarea de măsuri concrete, deschizând astfel calea unui angajament general, în virtutea căruia reforma susținută a sistemelor politice și economice din statele în curs de dezvoltare va fi sprijinită de țările dezvoltate prin asistență, schimburi comerciale, investiții și diminuarea datoriilor.

Obiectivele Milenare ale Dezvoltării constituie un cadru în care întregul sistem al Națiunilor Unite colaborează de o manieră coerentă pentru atingerea aceluiasi scop. Grupul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (GNUD) urmărește ca OMD să rămână în centrul acțiunilor sale. Prezent pe teren practic în toată țările în curs de dezvoltare, sistemul ONU dispune de atu-uri unice pentru a facilita schimbările ce ar permite acestor state să

obțină acces la informații și resurse și contribuie la coordonarea unor eforturi mai semnificative la nivel național.

Este adevărat că astăzi lumea avansează pe calea realizării Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării, însă progresele obținute sunt inegale și foarte lente. Națiunile Unite constată că marea majoritate a țărilor nu vor atinge aceste obiective dacă nu vor beneficia de un sprijin substanțial – sensibilizare, cunoștințe specializate și resurse – venind din exterior. Pentru a face aceasta, comunitatea mondială – atât țările dezvoltate cât și cele în curs de dezvoltare – trebuie să mobilizeze un ajutor financiar, să suscite voință politică, să motiveze din nou guvernele, să reorienteze prioritățile și politicile de dezvoltare, să dezvolte capacități și să stabilească relații cu diferiți parteneri din societatea civilă și sectorul privat.

Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite, dl Kofi Annan, i-a solicitat Administratorului Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Mark Malloch Brown, în calitatea sa de Președinte al GNUD, să coordoneze campania și activitățile la nivel global pentru realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării. Această sarcină se axează pe patru puncte esențiale:

Asistență concretă pentru sprijinirea priorităților naționale. ONU contribuie la integrarea sub toate aspectele a Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării în activitățile sale la scară națională, ținând cont în același timp de prioritățile fiecărei țări. Personalul și echipele din țările membre ale Națiunilor Unite colaborează strâns cu un cerc tot mai mare de parteneri care acordă consultanță statelor în curs de dezvoltare și le ajută să elaboreze politici și programe, să fortifice capacitățile lor și să probeze metode inovative, până la momentul în care aceste țări vor formula propriile strategii pentru atingerea obiectivelor.

Asistență la nivel național. Agențiile Națiunilor Unite, comitetele de sprijin pentru dezvoltare ale OCDE și, în multe cazuri, Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional s-au angajat să acorde asistență pentru elaborarea rapoartelor asupra OMD în fiecare țară în curs de dezvoltare. Aceste rapoarte, care sunt din ce în ce mai des produsul unei colaborări între guvernul unei țări, sectorul privat și societatea civilă, descriu domeniile în care țara se află pe calea cea bună pentru realizarea obiectivelor, indică asupra sectoarelor în care sunt necesare eforturi urgente și asupra modului în care fondurile sunt cheltuite. La moment, au fost deja prezentate zeci de rapoarte cu privire la Obiectivele Milenare ale Dezvoltării, urmând ca până la sfârșitul anului 2004 fiecare stat în curs de dezvoltare să facă public un asemenea raport.

În prezent, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova coordonează elaborarea studiului „Obiectivele Dezvoltării la început de Mileniu”.

Monitorizare la nivel mondial. Rapoartele elaborate la nivel de țară completează conținutul raportului Secretarului General asupra aplicării Declarației Milenare, primul fiind deja prezentat Adunării Generale în octombrie 2002. Aceste rapoarte globale includ un capitol despre Obiectivele Milenare ale Dezvoltării și statistici pentru fiecare obiectiv, grupate la nivel mondial sau regional. Datorită contribuțiilor comune ale organismelor, fondurilor, programelor și comisiilor regionale ale Națiunilor Unite, dar și ale Băncii Mondiale, Fondului Monetar Internațional, Organizației Mondiale a Comerțului și Organizației

pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, Departamentul pentru Afaceri Economice și Sociale al ONU coordonează analiza informațiilor și actualizează o bază de date completă a statisticilor mondiale.

Direcția de cercetare. Proiectul de cercetare al Națiunilor Unite privind Obiectivele Milenare se află în curs de elaborare. El se va afla la originea studiilor și ideilor novatoare grație mobilizării rețelelor de specialiști din țări puternic industrializate și din țări în curs de dezvoltare, care vor munci împreună cu experți a sistemului Națiunilor Unite. Conducător de profesorul Jeffrey Sachs, Consilier special al Secretarului General pentru Obiectivele Milenare ale Dezvoltării, acest efort mondial va permite identificarea sprijinului de care au nevoie țările (politic, ameliorarea capacităților, investiții, asistență financiară) pentru a atinge toate obiectivele.

Activități de sensibilizare. Sistemul Națiunilor Unite și partenerii săi pe plan internațional și din societatea civilă au lansat, în mai multe țări, o serie de campanii de sensibilizare pentru Declarația Milenară, bazate pe strategii și necesități naționale. În țările dezvoltate, acțiunile de sensibilizare vizează în principal mobilizarea opiniei publice pentru dinamizarea asistenței pentru dezvoltare, schimburi comerciale, atenuarea datoriei, transfer de tehnologie și alte forme de ajutor necesare pentru realizarea OMD. În țările în curs de dezvoltare, campaniile urmăresc obiectivul creării coalițiilor de acțiune și de sprijin a guvernelor pentru a fixa priorități, mai ales în bugetele lor naționale, și pentru a utiliza propriile resurse de o manieră mai eficientă.



Obiectivele Milenare ale Dezvoltării (OMD)

Reducerea sărăciei extreme și foamei

- Reducerea cu jumătate a proporției populației mondiale cu un venit inferior unui dolar pe zi
- Reducerea cu jumătate a proporției populației care suferă de foame

1, 2 miliard de persoane trăiesc în lume cu un venit de mai puțin de un dolar pe zi. Însă 43 de țări, reprezentând peste 60% din populația mondială, au realizat sau sunt pe cale de a atinge obiectivul diminuării cu jumătate a numărului persoanelor care suferă de foame până în anul 2015.

Asigurarea educației primare pentru toți

- A oferi tuturor copiilor, băieți și fete, mijloacele necesare pentru a încheia un ciclu complet de studii primare

O sută treizeci de milioane de copii din întreaga lume nu merg la școală, totuși este posibilă realizarea acestui obiectiv; de exemplu, în India rata de școlarizare va fi de 95% în 2005.

Promovarea egalității dintre genuri și fortificarea poziției femeii

- Eliminarea disparităților dintre genuri din învățământul primar și secundar până în 2005, și posibil, la toate nivelele de învățământ până în 2015

Două treimi din totalul persoanelor analfabete din lume sunt femei, și 80% din refugiați sunt femei și copii. După Summit-ul asupra micro-creditării din 1997, au fost înregistrate progrese pentru sprijinirea și emanciparea femeilor sărace, aproximativ 19 milioane până în 2000.

Proporția mandatelor de deputat deținute de femei este în creștere, reprezentând o treime în Argentina, Mozambic și Republica Africa de Sud.

Femeile nu sunt o minoritate și nici o categorie socială, ci una dintre cele două componente ale fiecărei țări

Reducerea mortalității infantile

- Diminuarea cu două treimi a ratei mortalității copiilor cu vârstă până la 5 ani

În fiecare an 11 milioane de copii mor înainte de a împlini 5 ani, majoritatea din cauza unor maladii care pot fi prevenite, însă numărul total al acestor decese s-a diminuat cu 15 milioane din 1980.

Ameliorarea sănătății materne

- Reducerea cu trei pătrimi a ratei mortalității materne

1400 de tinere și femei mor zilnic din cauza complicațiilor nașterii, 99% dintre acestea fiind din țările în curs de dezvoltare.

În Africa Subsahariană, de exemplu, o femeie moare la fiecare 13 nașteri, pe când în țările industrializate, acest risc este de 1 la 4 085.

Datele Ministerului Sănătății demonstrează că în Republica Moldova în 2002 au murit la naștere 9 femei, numărul total de nașteri fiind de 36 000, ceea ce denotă un risc de 1 la 4 000, însă problemele legate de naștere sunt multiple.

La nivel global, virtual toate țările dispun în prezent de programe de maternitate fără risc

Combaterea HIV/SIDA, a paludismului și altor maladii

- Stoparea propagării HIV/SIDA și obținerea unui recul al tendinței actuale
- Instituirea controlului asupra paludismului și altor maladii semnificative, și inversarea tendinței actuale

42 de milioane de persoane trăiesc astăzi în lume cu HIV, 5 milioane au fost infectate de curând, iar 3,1 milioane de persoane au murit de SIDA în anul 2002.



Țări precum Brazilia, Senegal, Thailanda și Uganda au demonstrat că epidemia HIV poate fi oprită.

Asigurarea unui mediu durabil

- Integrarea principiilor dezvoltării durabile în politicile naționale; inversarea tendinței actuale de diminuare a resurselor naturale
- Reducerea cu jumătate a proporției populației care nu dispune de acces constant la aprovizionarea cu apă potabilă
- Ameliorarea substanțială a vieții unui număr de cel puțin 100 de milioane de locuitori care trăiesc în cartiere sărace, până în anul 2020

Peste un miliard de oameni nu au acces la apă potabilă și peste două miliarde – la sanitație. În anii 1990, totuși, aproximativ un miliard de oameni au obținut acces la apă potabilă și același număr la sanitație. Circa trei mii de acțiuni au fost realizate recent la scară mondială de comunități sau de diferite organizații în domeniul gospodăririi eficiente a rezervelor de apă.

Crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare

- Continuarea aplicării unui sistem comercial și financiar multilateral deschis, bazat pe reguli, previzibil și non discriminatoriu. Aceasta presupune un angajament în favoarea bunei guvernări, dezvoltării și luptei contra sărăciei, atât la nivel național cât și la cel internațional
- Abordarea necesităților particulare ale țărilor mai puțin avansate. Realizarea

acestei sarcini presupune crearea de condiții pentru circulația exporturilor acestora, aplicarea unui program de diminuare a datoriei țărilor sărace cu cele mai mari datorii, anularea datoriilor bilaterale față de creanțele oficiale, și oferirea unei asistențe publice pentru dezvoltare mai mari țărilor care demonstrează voința lor în lupta contra sărăciei

- Abordarea globală a problemei datoriei țărilor în curs de dezvoltare prin măsuri de ordin național și internațional pentru diminuarea datoriei lor pe termen lung
- În cooperare cu țările în curs de dezvoltate, crearea de locuri de muncă decente și productive pentru tineri
- În cooperare cu industria farmaceutică, asigurarea accesului la medicamente esențiale disponibile în țările în curs de dezvoltare
- În cooperare cu sectorul privat, obținerea de beneficii din noile tehnologii, în particular din tehnologiile de informare și comunicare

Multe state în curs de dezvoltare cheltuiesc mai mulți bani pentru deservirea datoriei externe decât pentru servicii sociale.

Datoriile externe ale Republicii Moldova, fără restanțele de plată pentru resursele energetice, constituiau, la 1 aprilie 2003, 1 miliard 330,98 milioane dolari, dintre care aproximativ un miliard datorie publică externă, iar restul – datorie privată. În luna martie, au fost efectuate rambursări pentru datoria publică în mărime de 6,73 milioane dolari.

Obiectivele Milenare ale Dezvoltării pentru Republica Moldova

Realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării, formulate cu ocazia Summit-ului Națiunilor Unite de la New York, în septembrie 2000, reprezintă una dintre marile provocări cu care se confruntă Republica Moldova. Țara noastră se numără printre cele 191 de state ale lumii care au semnat Declarația Milenară, angajându-se astfel să atingă către anul 2015 câteva obiective clar definite, în efortul comun de realizare a unei lumi mai bune pentru toți.

Cele opt sarcini din planul de acțiune global, cunoscute astăzi în mai multe capitale străine ca Obiective Milenare ale Dezvoltării (OMD), vizează:

- Reducerea sărăciei extreme și foamei,
- Asigurarea educației primare pentru toți,
- Promovarea egalității dintre genuri și fortificarea poziției femeii,
- Reducerea mortalității infantile,
- Ameliorarea sănătății materne,
- Combaterea HIV/SIDA, a paludismului și altor maladii,
- Asigurarea unui mediu durabil, și
- Crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare.

Astfel, Moldova urmează să parcurgă un drum lung dar necesar de la promisiuni la performanță.

În octombrie 2002, în primul raport anual asupra aplicării pe plan mondial a Declarației Milenare, prezentat în fața Națiunilor Unite, Secretarul General ONU, Kofi Annan, afirma că există riscul ca întreaga comunitate internațională să eșueze în atingerea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării, dacă progresele se vor

lăsa prea mult așteptate. Cu această ocazie, a fost lansată Campania Milenară de promovare a OMD, una dintre acțiunile acesteia fiind crearea sau fortificarea alianțelor dintre Națiunile Unite, guverne, societate civilă, instituții financiare internaționale și alți parteneri pentru producerea unei serii de rapoarte naționale ce vor monitoriza progresele înregistrate de fiecare țară. „Sper că în epoca democrației, prezentarea rapoartelor anuale va obliga la acțiune”, a declarat Kofi Annan.

Pentru Republica Moldova, cele opt obiective – sărăcia, educația, egalitatea dintre genuri, mortalitatea infantilă, sănătatea maternă, HIV/SIDA, protecția mediului sau crearea unor parteneriate pentru diminuarea datoriei externe în schimbul promovării unei mai bune guvernări – sunt principalele subiecte sensibile aflate în atenția oamenilor, deși în vorbirea curentă a cetățenilor sau a oficialităților țării nu se regăsesc explicit ca Obiective Milenare ale Dezvoltării.

Acțiunile pe care le inspiră și le sprijină Națiunile Unite în Moldova vizează atât ajustarea agendei publice, pentru formularea unui angajament clar de plasare a Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării printre prioritățile naționale, cât și susținerea, prin programe și proiecte, a activităților pentru îmbunătățirea celor peste 40 de indicatori de control în care se măsoară progresele pe calea atingerii OMD – numărul populației cu venituri sub un dolar pe zi, rata mortalității infantile sau numărul de calculatoare personale la 1000 de persoane, de exemplu.

Un pas important în acest efort îl reprezintă studiul preliminar „Obiectivele Dezvoltării la început de Mileniu”, document elaborat în prezent de către Institutul de Politici Publice, având coordonarea Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova.

O privire generală asupra obiectivelor dezvoltării umane la început de mileniu în

Republica Moldova poate confirma faptul că realitățile sunt complicate și fără îndoială puțin satisfăcătoare. Chiar dacă, în lipsa mai multor statistici și informații naționale, disponibile la standarde internaționale, constatăm că există perspective reale, să zicem, de eradicare a sărăciei extreme și foamei în Moldova până în anul 2015, pentru că – recunoaște Președintele țării: „Reducerea sărăciei este un scop care trebuie să ne unească pe toți” – sau de obținere a participării egale a bărbaților și femeilor la instruire sau la viața socială, Republica Moldova continuă să fie citată ca cel mai sărac stat din Europa, o destinație recunoscută oficial ca fiind vocația noastră principală, și rămâne principala țară de origine a exodului de persoane în Occident,

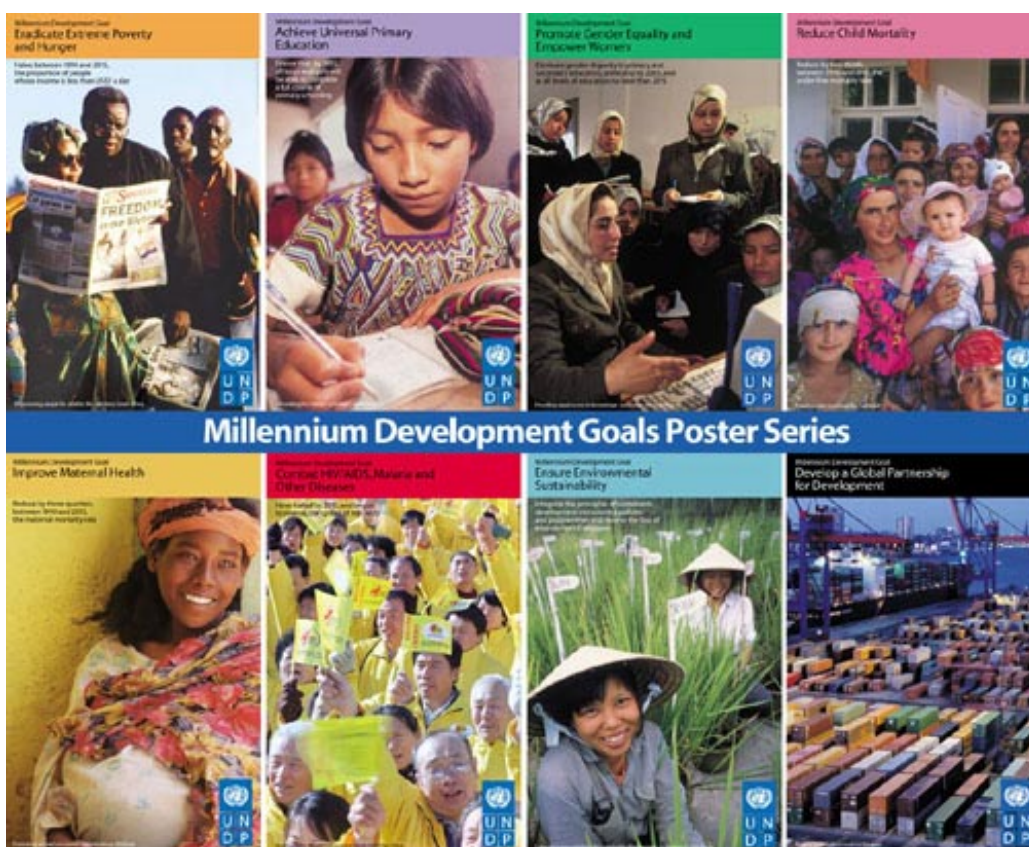
fenomen determinat mai ales de lipsa de oportunități, inclusiv de acces la educație.

Totuși, există o parte bună a lucrurilor: mai este timp și sunt semne că parteneriatul creat pentru promovarea și realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării poate funcționa.

La o întrebare adresată de un cititor al portalului Azi.MD “Când vom trai mai bine?”, Coordonatorul rezident al ONU în Republica Moldova a răspuns: „Cred ca tu decizi, depinde de tine”.

Un mesaj care vizează direct realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării în Republica Moldova. ■

Igor Guzun, Consultant PNUD, Campania pentru Obiectivele Milenare ale Dezvoltării





SĂRĂCIE

Reducerea cu jumătate a sărăciei extreme și foamei

Sărăcia reprezintă una din marile provocări cu care se confruntă astăzi Republica Moldova, țară citată tot mai des ca fiind cea mai săracă din Europa. De altfel, sărăcia este și un subiect de top al dezbaterilor publice în Moldova și al atenției mass media, mai ales datorită faptului că aceasta se află la originea unor probleme grave cu care se confruntă cetățenii țării: supraviețuire, lipsă de oportunități, migrație, trafic, acces restrâns la educație de calitate etc.

Primul Obiectiv Milenar al Dezvoltării vizează reducerea cu jumătate a numărului populației mondiale cu venituri mai mici de 1 dolar pe zi și diminuarea cu jumătate a ponderii populației care suferă de foame. Pentru evaluarea progreselor realizate, Națiunile Unite propun cinci indicatori, printre aceștia numărându-se proporția populației cu venituri sub 1 dolar pe zi, prevalența copiilor sub-nutriți (până la vârsta de 5 ani) sau proporția populației sub nivelul minim de consum alimentar exprimat în valoare energetică.

În prezent, sarcina reducerii sărăciei este un Obiectiv Milenar al Dezvoltării cel mai des citat de oficialitățile Republicii Moldova. „Reducerea sărăciei este un scop care trebuie să ne unească pe toți”, afirmă Președintele țării, subliniind că, de fapt, creșterea bunăstării fiecărui cetățean este o idee națională prioritară.

Studiile arată că în zece ani Republica Moldova a devenit de zece ori mai săracă. Numele Moldovei este citat tot mai des de mediile străine ca fiind un stat care „se află în faliment” („Le Monde”) sau ca fiind „țara cea mai mizerabilă a Europei, cu un produs pe cap de locuitor inferior cu

jumătate față de cel al Albaniei” („Liberation”). Pe hârtie, economia Moldovei este un dezastru. Capacitatea ei economică a scăzut cu peste 60 de procente începând cu anul 1989. Datoria externă depășește Produsul Intern Brut. Dar, în realitate, situația nu este poate atât de proastă cum o sugerează statisticile. Și cei care duc economia înainte sunt oamenii.

Doar pe parcursul anului 2002, persoane fizice de peste hotare au transferat în Republica Moldova, prin sistemul bancar, aproximativ 275 de milioane de dolari, dintre care 50 de milioane ca depuneri bancare. De asemenea, Banca Națională estimează că alte 150 de milioane de dolari au fost introduse anul trecut în țară pe alte căi.

Strategia de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei

Textul Strategiei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei (SCERS), care subliniază faptul că diminuarea sărăciei este posibilă doar printr-o creștere economică durabilă și o bună calitate a guvernării, conține, în prezent, șapte priorități cu caracter social:

- Ocrotirea sănătății,
- Educația și cercetarea,
- Infrastructura și construcția locuințelor,
- Reforma sistemului public,
- Asigurarea și asistența socială,
- Stabilitatea politică și macro-economică,
- Dezvoltarea durabilă – economică, socială și ecologică.

Proiectul variantei finale a SCERS a fost prezentată la mijlocul lunii aprilie 2003. Guvernul moldovean speră să obțină pentru implementarea SCERS de la organisme financiare internaționale credite concesionale în valoare de peste 200 mln. USD.



Lupta cu sărăcia prin investiții în copii

Obiectivele Milenare ale Dezvoltării se regăsesc printre prioritățile naționale, identificate în timpul Campaniei „Spune DA pentru Copii!”, care s-a desfășurat în Moldova în anul 2001. Cei peste 312,000 de susținători ai drepturilor copilului care au participat la acțiune au menționat primele trei urgențe pentru Republica Moldova:

- Lupta cu sărăcia prin investiții în copii,
- Prevenirea HIV/SIDA,
- Educație pentru fiecare copil.

“Indicatori de dezvoltare mondială 2003”

Numărul celor care trăiesc la limita sărăciei ar putea fi redus la jumătate – ceea ce reprezintă primul dintre Obiectivele Milenare ale Dezvoltării - dacă timp de 12 ani consecutiv țările mai bogate vor diminua barierele economice impuse celor mai sărace și vor cheltui mai mult pentru ajutoare financiare în afara granițelor sale, potrivit studiului Băncii Mondiale “Indicatori de dezvoltare mondială 2003”, publicat în aprilie 2003. De asemenea, organismul financiar a informat că ajutorul internațional nu a fost niciodată foarte productiv, deoarece țările bogate cheltuiesc în prezent mult mai puțin față de cât le permit posibilitățile. Potrivit calculelor analiștilor, sărăcia va crește, până în 2015 în Africa sub-Sahariană până la 404 milioane de oameni cu venituri sub 1 dolar pe zi.

Raportul notează că în regiunea în care se află Republica Moldova – Europa de Est și Asia Centrală – numărul persoanelor care supraviețuiau cu 1 dolar pe zi în 1990 era de 6 milioane, iar în 2015 va fi de 7 milioane, în 1999 numărul acesta fiind de 24 milioane. Alte cifre au arătat că numărul persoanelor sărace care supraviețuiesc în America

Latină cu mai puțin de un dolar pe zi a crescut de la 48 la 58 milioane, în perioadele în care s-au aplicat reformele recomandate de instituțiile internaționale.

Indicatorii pentru Europa de Est și Asia Centrală se situează sub media înregistrată la nivel global, fapt care trebuie să trezească îngrijorare în regiune: în timp ce procentul cheltuielilor pentru sănătate în raport cu Produsul intern brut se cifra în anul 2000 în lume la 9,3%, în Europa de Est și Asia Centrală acesta era de 5,5%, unul dintre cele mai scăzute după Asia de Est-Pacific și Asia de Sud (câte 4,7%) și Orientul Mijlociu și Africa de Nord (4,6%), cel mai înalt aparținând Statelor Unite (13,0%).

În anul 2000, cheltuielile pentru educație față de PIB în Europa de Est și Asia Centrală au fost de 4,4%, față de media globală de 5,3%: în Asia de Est și Pacific (3,9%), America Latină și Caraibe (4,4), Orientul Mijlociu și Africa de Nord (4,8), Asia de Sud (2,9), Africa sub-Sahariană (3,4), Statele industrializate (5,5), Statele Unite (5,1) și Uniunea Europeană (4,9).

Nicholas Stern, economistul principal al Băncii Mondiale, a semnalat că țările în curs de dezvoltare au luat măsuri pentru diminuarea obstacolelor din calea schimburilor comerciale, dar a subliniat că aceste eforturi nu au fost reciproce.

Banca Mondială a indicat, în studiul “Indicatori de dezvoltare mondială 2003” că “multe țări în curs de dezvoltare au făcut mari progrese în ultimii ani și au înregistrat o creștere mai rapidă și o gestionare mai bună a economiei lor”. <http://www.worldbank.org/data/wdi2003>

Rata sărăciei a scăzut în 2001 în Republica Moldova cu 11,6 la sută, iar în 2002 cu încă circa 6 la sută. Deși numărul săracilor a scăzut până la nivelul de 57% din populație, rata sărăciei a rămas să fie mai înaltă decât era înaintea crizei





financiare ruse din 1998. Cei mai săraci sunt agricultorii și pensionarii. Factorii care au condus la o asemenea situație sunt, în opinia observatorilor, PIB-ul pe cap de locuitor care este unul din cele mai mici din Europa de Est, declinul indicelui producției industriale și al venitului real, rata mortalității infantile, cazurile de îmbolnăvire cu hepatită și HIV/SIDA, nivelul criminalității, etc. Actualmente, un număr important din populația țării este plecată în străinătate pentru a-și căuta locuri de muncă mai bine plătite.

Dreptul la o felie de pâine

9,5 milioane de persoane subalimentate locuiesc în state europene aflate în tranziție, dintre care aproximativ 60 la sută se află în patru țări: Republica Moldova, Azerbaidjan, Armenia și Georgia. Sarcina inclusă în primul OMD vizează reducerea numărului de oameni care suferă de foame în lume de la 800 de milioane la 400 milioane către anul 2015. În prezent, se înregistrează o diminuare anuală de 6 milioane a acestui număr. Dar această rată trebuie să ajungă la cifra de 22 de milioane pe an pentru a atinge obiectivul asumat de Națiunile Unite. Sunt necesare investiții anuale de 180 de miliarde în agricultură, infrastructură și servicii în statele în curs de dezvoltare pentru realiza obiectivului ONU.

Muncă și șomaj

La sfârșitul anului 2002 în lume erau 180 de milioane de șomerii, număr fără prece-

dent, în creștere cu 20 de milioane în comparație cu începutul anului 2001. Circa 730 de milioane de persoane sunt fără serviciu sau sunt sub-angajați, cu câștiguri de un dolar sau mai puțin pe zi, în special, în sectorul economiei ilegale, care generează angajați prost plătiți și de calitate slabă.

În numeroase regiuni din lume, reducerea economiei mondiale generează nu numai șomaj dar și salarii cu care se trăiește în sărăcie – o realitate valabilă și pentru Republica Moldova.

În țările în tranziție din Europa Centrală și de Est, rata șomajului a fost de 12,6 la sută în 2001, revenind în 2002 la același nivel din 2000, respectiv 13,5 la sută, din cauza concedierilor din sectorul public și a abandonării tehnologiilor puternic consumatoare de forță de muncă.

Pentru absorbirea noilor veniți pe piața forței de muncă și pentru a atinge obiectivul ONU de eliminare a sărăciei până în 2015, în următorii zece ani ar trebui create cel puțin un miliard de locuri de muncă.

Tinerii, segmentul social cel mai afectate de șomaj

La începutul anului 2002, tinerii în Moldova constituiau 21,5% din populația economic activă a țării, reprezentând totodată segmentul social cel mai afectat de șomaj. Conform datelor Serviciului de Stat pentru Utilizarea Forței de Muncă, în anul 2001 tinerii între 18-30 ani constituiau 46,6% din șomerii înregistrați în țară.



EDUCAȚIE

Asigurarea educației primare pentru toți

Educația constituie o premisă obligatorie pentru combaterea sărăciei, împuternicirea femeilor, protejarea copiilor împotriva muncii periculoase și împotriva exploatării, promovarea drepturilor omului și a democrației sau protejarea mediului.

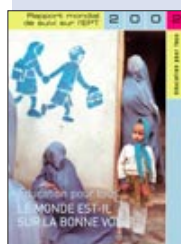
Dreptul la educație în Moldova este garantat prin lege. Constituția Republicii Moldova și Legea Învățământului prevăd învățământul gratuit și obligatoriu pentru copiii cu vârstă între 5 și 16 ani. Înainte de 1990, existau puține probleme de asigurare a educației obligatorii pentru majoritatea elevilor. Pe parcursul ultimilor zece ani standardele educaționale s-au deteriorat foarte mult. Numărul elevilor înscriși în învățământul secundar este mai mic decât al celor din ciclul primar și asta nu poate să nu trezească îngrijorări.

Strategia Națională „Educație pentru Toți”

Spiritul Planului de acțiune pentru „Educație pentru Toți”, adoptat la Dakar (Senegal), în cadrul Forumului Mondial pentru Educație, care urmărește realizarea obiectivului milenar de asigurare a accesului universal la educație primară, se regăsește și în Strategia Națională „Educație pentru Toți”, adoptată de Guvernul Republicii Moldova. Este vorba de extinderea și perfecționarea măsurilor complexe de îngrijire și educație a copiilor de vârste mici, astfel încât, către anul 2015, toți copiii să beneficieze de acces la învățământul primar de calitate; asigurarea accesului tuturor tinerilor, pe principii de egalitate, la programele educaționale existente; majorarea către 2015 cu 50% a numărului de maturi alfabetizați; accesul la învățământul de bază și neîntrerupt pentru toți maturii;

lichidarea decalajului dintre contingentul de băieți și fete în învățământul primar și mediu; sporirea calității educației sub toate aspectele.

Raportul „Educație pentru Toți 2002”



Potrivit Raportului global de monitorizare „Educație pentru Toți 2002”, 70 de țări nu vor reuși să atingă obiectivul Educației pentru Toți până în anul 2015, dată limită stabilită la Forumul

Mondial pentru Educație de la Dakar (Senegal), acum trei ani, dacă se vor perpetua tendințele curente. Raportul menționează de asemenea că au fost serios subestimate costurile Educației pentru Toți, mai ales datorită impactului HIV/SIDA, de aceea este nevoie de o majorare considerabilă a asistenței externe pentru finanțarea educației primare în statele în curs de dezvoltare.

Apropo

Din numărul total al copiilor din Moldova care la 1 septembrie 2002 au împlinit vârsta de 5 ani (11,8 mii), fiecare al treilea nu a fost încadrat în instituții preșcolare.

În debutul anului școlar 2002-2003, în total în Republica Moldova au rămas neîncadrați în învățământul general obligatoriu circa 3,6 mii de copii și adolescenți în vârstă de 7-16 ani. 79 la sută din numărul copiilor neșcolarizați provin din mediul rural. Starea materială grea a familiilor este principala cauză a nefrecventării școlii. Restul copiilor din această categorie de vârstă – 7 de copii sau 19 la sută nu frecventează instituțiile de învățământ pe motid de boală și deficiențe în dezvoltarea intelectuală.

Abandonul învățătorilor

În ultimii 10 ani, aproximativ 48 000 de profesori de școală din Republica Moldova



și-au abandonat activitatea didactică, vârsta medie a acestora fiind de 52 de ani. Anual, Ministerul Educației repartizează la muncă în școlile din republică circa 500 de absolvenți ai universităților pedagogice. Dar în cursul primului an de activitate mai bine de jumătate din tinerii profesori abandonează învățământul, din cauza proastei salarizări. Retribuția lunară a unui profesor începător este de 280-300 de lei, ceea ce acoperă doar 1/4 din valoarea "coșului minim de consum".

Indicatori pentru evaluarea obiectivului

La evaluarea realizărilor privind asigurarea accesului universal la educație primară, Națiunile Unite propun trei indicatori: ponderea elevilor cuprinși în învățământul primar, numărul elevilor din școala primară care ajung în clasa a V-a și rata științei de carte la persoanelor de 15-24 de ani.

În general, peste 98 la sută dintre copiii de vârstă școlară din Republica Moldova frecventează școala primară. La nivel național practic nu există diferențe între frecventarea școlii primare din zonele urbane și rurale, din partea de vest și cea de est sau de către copiii de sex masculin și feminin.

Mai bine de 98 la sută din copiii care intră în clasa întâi a școlii primare ajung în clasa a V-a. Practic nu există nici o diferență între regiunile urbane și cele rurale sau între sexe în ceea ce privește atingerea nivelului clasei a cincea. Totuși, în cea mai săracă centilă de bunăstare se poate observa cea mai mică proporție de copii care frecventează școala primară.

Marea majoritate a populației (96 la sută) de peste 15 ani din Republica

Moldova este alfabetizată. Proporția persoanelor alfabetizate în funcție de statutul socio-economic este de la 91 la sută pe segmentul cu cea mai mic nivel al bunăstării, până la 99 pe cel mai înstărit. Femeile mai sărace au mai puține șanse de alfabetizare (87 la sută) în comparație cu bărbații (95 la sută), în timp ce în cele mai înstărite familii șansele sunt egale.

Petiția online „Educație pentru Toți”

Le 9 aprilie 2003, peste un milion și jumătate de persoane au contribuit la înregistrarea unui record mondial al celei mai mari lecții simultane organizată vreodată în istorie. Printre elevii din 150 de țări ale lumii, care au fost prezenți la această lecție de pledoarie împotriva analfabetismului, au participat și 60 de elevi ai claselor a VII-a din școala medie de cultură generală din comuna Ustia, județul Chișinău. Ca urmare a acestei lecții record, NetAid, organizație participantă la Campania mondială pentru educație, i-a invitat pe tineri și adulți să reamintească liderilor lumii angajamentul pe care și l-au asumat cu ocazia Summit-ului G8 în 2002 – să acorde sprijin țărilor cele mai sărace pentru a transforma educația pentru toți într-o realitate. Când conducătorii celor 8 țări puternic industrializate ale lumii s-au reuni din noi în luna iunie 2003, ei și-au adus aminte de promisiunea lor. Pentru aceasta, utilizatorii internet au semnat o petiție și au expediat-o prin poștă electronică la cel puțin 5 adrese ale prietenilor ca și aceștia să semneze. Campania de colectare a semnăturilor s-a încheiat la 23 mai, iar petiția putea fi semnată la adresa http://www.netaid.org/campaigns/actionweek/gce_petition.pt.

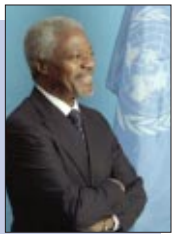


EGALITATEA GENURILOR

Promovarea egalității dintre genuri și fortificarea poziției femeii

Multe femei din Moldova nici nu bănuiesc faptul că sunt protagonistele Planului Național „Promovarea egalității genurilor umane în societate pentru perioada 2003-2005”, aprobat de Guvern.

În Republica Moldova, femeia se află deja de un deceniu în tranziție de la bucatărie și educația copiilor la statutul de participant la viața publică și partener în luarea deciziilor, iar această tranziție se prelungește prea mult, prejudiciind șansele femeilor de a obține asistență medicală și educație de calitate, o salarizare egală cu cea a bărbaților sau locuri de muncă ce le-ar permite să îmbine cariera cu grijile casnice.



„Studiu după studiu a demonstrat că nu există nici o strategie eficientă de dezvoltare în care femeile nu ar juca un rol central. Atunci când femeile sunt pe deplin încadrate, beneficiile sunt imediat simțite: familiile sunt mai sănătoase și mai

bine alimentate; veniturile, economiile și reinvestițiile lor sunt în creștere. Și ceea ce este adevărat pentru familii este adevărat pentru comunități și ulterior pentru toate țările... Nu este timp de pierdut atât timp cât trebuie să atingem Obiectivele Milenare ale Dezvoltării către 2015. Doar investind în femei vom putea ajunge acolo. Atunci când femeile au succese, întreaga societate beneficiază, iar generațiile viitoare au un început mai bun în viață”.

Kofi Annan, Secretar General ONU

Prezența femeilor în Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova

În actuala legislatură a Parlamentului Republicii Moldova activează 15 femei deputat, dintr-un număr total de 101 parlamentari: Ostapciuc Eugenia –

Președinte al Parlamentului, Baldovici Antonina, Borgan Serafima, Borgula Ludmila, Cicanci Maria, Gavriliuc Natalia, Gudumac Eva, Guțu Lidia, Morarenco Raisa, Necoară Tatiana, Paterău Riorita, Podolean Marina, Postoico Maria, Sadovscaia Clavdia, Ursul Ala <http://www.parlament.md/structure/deputees/>. Astfel, femeile reprezintă 14,8 la sută din totalul parlamentarilor. Dintr-un număr de 15 portofolii ministeriale, doar unul este deținut de femei – cel de la Ministerul Finanțelor – Zinaida Grecianăi.

Femeile din Moldova sunt însă reprezentate masiv în organizațiile neguvernamentale.

„Egalitatea Genurilor în Republica Moldova” (în viziunea liderilor)

Studiul sociologic „Egalitatea Genurilor în Republica Moldova” (în viziunea liderilor) relevă faptul că femeile din Republica Moldova sunt mai puțin promovate în funcții de conducere decât bărbații. Conform studiului, 75,1 la sută din respondenți cred că un bărbat se poate afirma mai ușor ca lider, decât o femeie. Două treimi din persoanele chestionate susțin că în republică există discriminare de vârstă la angajarea în muncă. La întrebarea „Cum credeți Dvs., în Republica Moldova există egalitate între genuri”, 48,9% dintre cei chestionați au răspuns DA, 41,70% au răspuns NU, iar 9,60% au spus Nu știu.



Victime

Pe fundalul unei „feminizări a sărăciei”, lipsa egalității de șanse egale între femei și bărbați în domeniile economic, decizional și civil face din femei principalele victime ale violenței domestice și traficului de persoane, suicid etc.

Pe data de 28 februarie 2003 numărul femeilor traficate în scopul exploatării sexuale și revenite în R. Moldova a întregit cifra 1000. 70% dintre cele o mie de victime ale traficului de femei repatriate au beneficiat de asistență de reintegrare socială. Potrivit datelor OIM Chișinău, cele



mai multe moldovence din numărul total de victime au fost traficate în Macedonia, Bosnia și Herțegovina, regiunea Kosovo, Iugoslavia, Albania și Italia. Din cele 46 de victime, care au beneficiat de asistența OIM în 2003, au fost traficate în diferite țări șase mame și șapte copii.

„Gender în Tranziție”

Raportul „Gender în Tranziție” (Gender in Transition), semnat de Pierella Paci, scoate în relief diferențele dintre bărbați și femei în 27 de țări în tranziție din Europa și Asia Centrală și constată o adâncire din ce în ce mai mare a inegalității dintre genuri în regiune. Axat pe relația dintre gender și educație, gender și sănătate etc., studiul constată o deteriorare a calității asistenței antenatale și o creștere dramatică a procentului femeilor gravide care suferă de anemie. În Rusia, Belarus, Lituania și Armenia procentajul a crescut de la două până la cinci ori; anemia afectează aproximativ jumătate din femei în Moldova și 25-30 la sută din femei în Rusia, Estonia și Lituania. Raportul citează Republica Moldova, alături de Ucraina, ca principală țară de origine în regiune a traficului cu femei și copii.



Regiunea Europei și Asiei Centrale grupează țări din fosta Uniune Sovietică: Rusia, Ucraina, Belarus, Moldova, Letonia, Lituania, Estonia, Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Kazahstan, Republic Kyrgyzia, Tadjikistan, Turkmenistan și Uzbekistan, precum și următoarele state din Europa Centrală și de Est: Polonia, Republica Cehă, Slovacia, Ungaria, Albania, Bulgaria, România, Slovenia, Croația, Fosta republică iugoslavă a Macedoniei, Bosnia și Herțegovina, Serbia și Montenegro și Kosovo. Turcia a fost de asemenea inclusă în regiune dar nu figurează în acest studiu, pentru că nu este o țară în tranziție.

Participarea femeilor constituie o garanție de creștere durabilă, echilibru social și viitor pașnic

Toate studiile realizate la nivel global arată că atât în țările dezvoltate, cât și în regiunile în curs de dezvoltare participarea totală a femeilor în domeniile vieții active constituie o garanție de creștere durabilă, echilibru social și viitor pașnic. Există o corelare foarte puternică între statutul educativ al femeilor și toți indicatorii sociali. Avantajele școlarizării fetelor sunt uriașe nu numai pentru propria lor dezvoltare personală, ci și pentru întreaga comunitate. S-a demonstrat că progeniturile mamelor instruite sunt mult mai puțin bolnave, mai bine hrănite, numărul celor care mor la vârste mici este mai mic, iar șansele de a merge la școală sunt mai mari. Femeile alfabetizate participă infinit mai mult decât celelalte la activități economice, controlează mai bine fecunditatea, au mai puțini copii și au perspective sporite.

În această perspectivă, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare a introdus, din 1995, doi parametri specifici pentru a evalua condiția femeii în lume: un indicator al dezvoltării umane menit să evidențieze inegalitățile sociale dintre sexe (ISDH) și un indicator de participare activă a femeilor la viața economică și politică (IPF).

„Egalitatea genurilor și Obiectivele Milenare ale Dezvoltării”

La moment, doar patru țări ale lumii (Danemarca, Finlanda, Norvegia și Suedia) au realizat o reprezentare egală a genurilor la înrolarea școlară, cel puțin 30 la sută din fotoliile parlamentare sau legislative sunt deținute de femei, și femeile reprezintă 50 la sută din salariații din sectorul neagrar, se arată în studiul „Egalitatea genurilor și Obiectivele Milenare ale Dezvoltării” (Gender Equality and the Millennium Development Goals, Gender and Development Group WB), publicat la 4 aprilie 2003. În majoritatea țărilor, femeile continuă să aibă un acces mai restrâns la servicii sociale și resurse productive decât bărbații.





MORTALITATE INFANTILĂ

Diminuarea cu două treimi a ratei mortalității copiilor cu vârstă până la 5 ani

Conform datelor statistice naționale, rata mortalității infantile a fost de 16,4 decese la 1000 nou-născuți în 2001 (21,2 în 1995 față de 18,2 în 1999). Rata mortalității la copii sub 5 ani a fost de 23,6 la 1000 de copii în 2000, valoare mai mare decât cea înregistrată în multe țări europene.

În Moldova se înregistrează una din cele mai înalte rate a mortalității în rândul copiilor sub 5 ani provocată de traume, accidente și otrăviri.

Majoritatea deceselor în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 1 și 5 ani ar putea fi prevenite, pentru că principala cauză a acestora o reprezintă intoxicațiile și traumatismele, alte cauze fiind afecțiunile respiratorii acute și patologia oncologică.



În Moldova, aproximativ 40 la sută din toți copiii care mor înainte de 5 ani decedază la domiciliu. Din aceștia, marea majoritate – din cauza pneumoniei. Unul din semnele foarte clare ale pericolului este respirația frecventă, dar studiile arată că doar 21 la sută din mame cunosc acest lucru simplu. Mulți copii ar putea fi salvați dacă părinții ar cunoaște cele 7 semne principale de pericol și s-ar adresa la timp medicului. Astfel, rata mortalității infantile poate fi diminuată mai ales prin aplicarea unor politici și programe de educație a comunității și familiei.

Potrivit Studiului național de nutriție, anemia este prezentă la 47% din copiii de

6-12 luni și la 28% din copiii de până la 5 ani. Femeile de vârstă fertilă suferă de anemie în proporție de circa 20%.

În timp ce 7 copii din 1000 mor înainte de a ajunge la vârsta de 5 ani în țările bogate – Japonia are, de exemplu, o rată de 4 decese la 1000 de copii, această proporție este de 121 la 1000 în țările cele mai sărace.

Obiectivul diminuării cu două treimi a ratei mortalității copiilor cu vârstă până la 5 ani reprezintă o sarcină reală pentru țările în curs de dezvoltare, unde realizarea acesteia ar face diferență. Deocamdată, Republica Moldova urmărește obiectivul de reducere a mortalității copiilor cu vârstă sub 5 ani până la 12 decese la 1000 de născuți vii, formulat de Politica Națională de Sănătate. Același document stabilește pentru rata mortalității infantile obiectivul de 10 la 1000 de născuți vii.

În cadrul campaniei naționale de imunizare contra rujeolei și rubeolei, din noiembrie 2002 până în mai 2003, au fost vaccinate 1 milion 200 mii de persoane.

Actualitate. Mențiuni exprese ale OMD: sărăcie, educație, mortalitate infantilă

În aprilie 2003, Comitetul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (CNPDC) a aprobat Strategia Națională privind Protecția Copilului și Familiei.

„Importanța unei asemenea strategii rezultă din situația nefavorabilă existentă la acest capitol, în condițiile în care peste 70 la sută din copiii din republică cresc și se dezvoltă în familii sărace, 45 la sută dintre copiii de vârstă timpurie nu frecventează grădinițele, rata mortalității infantile este înaltă etc”, a declarat Președintele CNPDC.



SĂNĂTATE MATERNĂ

Reducerea cu trei pătrimi a ratei mortalității materne

Pe lista cu cele opt priorități globale, cunoscute ca Obiective ale Dezvoltării la început de Mileniu, problemele femeilor se află în top. Două din aceste obiective se adresează explicit egalității genurilor și sănătății materne. Astfel, cele 191 de state semnatare ale Declarației Milenare s-au angajat să reducă, până în anul 2015, cu trei pătrimi rata mortalității materne.

„Vorbim în numele femeilor care nu mai sunt în viață pentru a-și spune istoria”

Circa 1400 de tinere și femei mor zilnic din cauza complicațiilor nașterii, 99% dintre acestea fiind din țările în curs de dezvoltare. Aceste statistici reprezintă “un record rușinos al discriminării și indiferenței față de femei și drepturile lor”, spune Carol Bellamy, Director Executiv al UNICEF. „Vorbim în numele tinerelor și a femeilor care nu mai sunt în viață pentru a-și spune istoria, și în numele copiilor lor rămași orfani. Vorbim în numele femeilor care luptă pentru viață chiar în acest moment, a celor care sunt excluse de sistemele de educație, și a milioanele de femei exploatare și discriminate”.



În Republica Moldova, în 2002 au murit la naștere 9 femei, numărul total de nașteri fiind de 36 000, ceea ce denotă un risc de 1 la 4 000. În 2001, rata mortalității materne constituia 43,9 decese la 100.000 de nou-născuți. Totuși, problemele afiliate nașterii sunt multiple – se constată o incidență înaltă a sarcinilor neplanificate, a avorturilor și a complicațiilor de după avort. De fapt, femeile din Republica Moldova au cea mai mică speranță de viață în Europa, în 1999 ea fiind de 71,5 ani.

În plus, fiecare a doua femeie care naște în Moldova are anemie, și fiecare a treia – patologii cronice asociate sarcinii. Sarcina

neplanificată rămâne a fi problema majoră – anual circa 40% din numărul total de sarcini înregistrate sunt întrerupte prin avort, iar alte 20% se soldează cu nașterea unor copii neplanificați sau nedoriți. Mai mult de 10% din femei întrerup prima sarcină.

În lume o femeie moare în timpul nașterii la fiecare minut

Pentru aproximativ 20 de milioane de femei în fiecare an, graviditatea și nașterea sunt sinonime cu suferința, durerea și... moartea! Peste 515 000 dintre ele mor din cauza complicațiilor asociate cu suferința sau durerea. Una în fiecare minut.

Aceleași complicații atrag după sine nașterea unui număr de 3 milioane de copii morți și decesul unor nou-născuți în prima săptămână de viață! Hemoragiile, infecțiile, tulburările de tensiune arterială și evident avorturile realizate în condiții de risc extrem reprezintă principalele cauze ale mortalității materne. În unele regiuni ale lumii, ele singure constituie motive ale unui număr de o treime din decesele înregistrate printre femei. Anemia, paludismul, hepatitele, afecțiunile cardiace și bineînțeles HIV/SIDA sunt la fel alte cauze indirecte, dar recunoscute, ale mortalității materne.

UNICEF, UNFPA (Fondul Națiunilor Unite pentru Populație), Organizația Mondială a Sănătății și Banca Mondială estimează, ca fiind posibilă totuși, o evoluție favorabilă, cu condiția ca femeile să li se ofere o adevărată putere de decizie în materie de planificare familială. Cele patru agenții specializate ale ONU insistă mai ales asupra ameliorării serviciilor de sănătate maternă, în regim de urgență. În unele state în curs de dezvoltare, o femeie din zece moare din cauza complicațiilor legate de sarcină. Cu titlu de comparație, în țările dezvoltate acest indice este de o femeie la... 4 000. De patru sute de ori mai mic!

Studiile constată o probabilitate mare a realizării de către Republica Moldova a obiectivului de ameliorare a sănătății materne către anul 2015. Politica națională în domeniu stabilește drept obiectiv diminuarea ratei mortalității materne până la 15 decese la 100.000 de nou-născuți până în anul 2020.



HIV/SIDA și alte maladii Stoparea propagării HIV/ SIDA și obținerea unui recul al tendinței actuale. Instituirea controlului asupra maladiilor semnificative și inversarea tendinței actuale

În mai mult de două decenii, HIV/SIDA a distrus vieți umane în fiecare țară din lume. Anual, numărul persoanelor infectate sau afectate de HIV/SIDA crește. Ultimul raport al Programului Global UNAIDS estimează că 42 de milioane de oameni trăiesc în lume astăzi cu HIV, cinci milioane au fost infectate de curând, iar 3,1 milioane de persoane au murit de SIDA în 2002.

HIV/SIDA în Republica Moldova

Din 1987, când a fost atestat primul caz de contaminare cu HIV în Moldova, au fost înregistrate oficial aproximativ 1700 de persoane afectate de HIV/SIDA. 46 dintre acestea sunt cetățeni străini. Anul trecut a crescut numărul persoanelor infectate cu virusul mortal pe cale sexuală. Cota acestor categorii de bolnavi constituie 31,1%. Majoritatea persoanelor contaminate de HIV/SIDA o constituie consumatorii de droguri.

În 1998 au fost înregistrate 413 cazuri, în 1999 - 157, în 2000 - 176.

În municipiul Bălți locuiesc circa 40 la sută din persoanele luate la evidență de către Centrul Național SIDA. La Bălți, incidența HIV-SIDA la 100 de mii de persoane este de 12 ori mai mare decât media pe țară.



Astfel, evoluția maladiei în Moldova poate fi apreciată drept deosebit de alarmantă. Deși numărul total de cazuri înregistrate nu este chiar atât de mare, faptul că infecția se răspândește în ritmuri rapide, precum și faptul că afectează în special tinerii, reprezintă un motiv de maximă îngrijorare. În același timp, tinerii pot deveni cel mai bun vaccin împotriva SIDA, pentru că ei au mijloacele și motivația ce le permit să prevină infecția. Moldova se numără printre primele țări din regiune după prevalența HIV/SIDA. Răspândirea infecției în rândurile populației generale, după ce maladia afectase în principal consumatorii de droguri, este de asemenea un fenomen foarte îngrijorător.

Dacă în Moldova nu se vor lua măsuri urgente și eficiente de prevenire, HIV/SIDA ar putea deveni o epidemie. Obiectivul eliminării până în anul 2015 a cazurilor noi de infecție cu HIV în Republica Moldova și inversarea tendinței actuale pare a fi, cel puțin la moment, irealizabil. Totuși, printr-un efort comun al statului, organizațiilor neguvernamentale și agențiilor internaționale, poate fi instituit în perspectivă un control riguros al acestei maladii.

Epidemia HIV/SIDA. Rezumat global

Numărul persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA

Total: 42 de milioane

Adulți: 38,6 milioane

Femei: 19,2 milioane

Copii până la 15 ani: 3,2 milioane

Noi cazuri de infecție cu HIV în 2002

Total: 5 milioane

Adulți: 4,2 milioane

Femei: 2 milioane

Copii până la 15 ani: 800,000

Decese cauzate de HIV/SIDA în 2002

Total: 13,1 milioane

Adulți: 2,5 milioane

Femei: 1,2 milioane

Copii până la 15 ani: 610,000

Sursă: ONU-SIDA/OMS (2002),
Decembrie 2002

HIV în regiune este cea sexuală, dar impactul social, economic și politic al tranziției și al conflictelor au dus la o creștere a comportamentelor de risc, inclusiv a celor sexuale și a celor legate de consumul de droguri injectabile, ambele fiind factori determinanți într-o posibilă creștere explozivă a infecțiilor HIV.

Răspuns global la probleme majore

Fondul Global pentru Luptă împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei a fost înființat în anul 2001, la inițiativa Secretarului General ONU, Kofi Annan, ca răspuns la extinderea fără precedent a celor trei maladii care afectează sute de milioane de persoane pe întreg globul. Aceste trei maladii sunt cauze majore ale mortalității și influențează negativ atât dezvoltarea economică, cât și cea socială în majoritatea țărilor în dezvoltare.

Există indicii serioase că în Europa de Sud-Est, o regiune din care face parte și Republica Moldova, epidemia a început să prindă contur. Deși în momentul de față prevalența HIV raportată în această parte a Europei este mică, există factori favorizanți care să ducă la o răspândire rapidă. Principala cale de transmitere a

Tuberculoza

În prezent, sunt două miliarde de oameni, adică o treime din populația globului, bolnavi de tuberculoză. Anual, sunt detectate opt milioane de cazuri de tuberculoză. De fapt, tuberculoza omoară zilnic 5000 de oameni pe glob. În Europa, 85 la sută din cazuri sunt înregistrate în Statele Baltice, Rusia, Ucraina, Belarus, România și Moldova. În această regiune, incidența maladiei s-a dublat. Tuberculoza reprezintă o urgență medicală și a fost stabilită o strategie de control DOTS (abreviere provenită din terminologie engleza care înseamnă „tratament strict supravegheat de scurtă durată”) care se aplică și în Republica Moldova. În Moldova se înregistrează 123 de cazuri la 100.000 de locuitori. În 2002, au fost înregistrate 4149 de cazuri de TBC, dintre care 3433 îmbolnăviri noi și 716 recidive.



MEDIU

Asigurarea unui mediu durabil

Mediul sănătos este o necesitate de bază pentru o sănătate bună și o dezvoltare reușită.

Astfel, dezvoltarea umană este de neconceput fără un mediu ambiant sănătos. La fel ca în alte țări din regiune, condițiile ecologice în Republica Moldova sunt afectate de activități economice, de folosirea inadecvată a resurselor naturale, infrastructură tehnică și naturală învechită și poluare extremă.

În acest moment, 30 la sută din populația mondială se confruntă cu lipsă de apă. Dacă acest ritm de consum se menține, criza va afecta în 2025 jumătate din populația lumii. Două milioane de copii mor anual din cauza problemelor legate de apă. În ultimii 100 de ani populația lumii a crescut de circa trei ori, în timp ce consumul de apă a crescut de șase-șapte ori, iar țările industrializate consumă de mai multe ori cantitatea de apă utilizată în țările în curs de dezvoltare. Ecosistemele au nevoie de apă pentru a supraviețui și dacă se adaugă aceasta la volumul de apă necesar pentru producerea hranei, totalul depășește cantitatea disponibilă la nivel planetar.



Integrarea principiilor dezvoltării durabile în politicile țării

Obiectivul Milenar de asigurare a unui mediu durabil urmărește integrarea principiilor dezvoltării durabile în politicile și programele țării și inversarea tendinței actuale de diminuare a resurselor naturale; reducerea cu jumătate a proporției populației care nu dispune de acces constant la aprovizionarea cu apă potabilă; și ameliorarea substanțială a vieții unui număr de cel puțin 100 de

milioane de locuitori care trăiesc în cartiere sărace, până în anul 2020

Potrivit unui studiu realizat recent de IPP, peste 50 la sută din populația Republicii Moldova utilizează în scopuri potabile apă care nu corespunde exigențelor sanitare. În special, este vorba de locuitorii de la sate. În 95 la sută din localitățile rurale se folosește doar apa din fântâni. În același timp, un studiu UNICEF arată că poluarea apei cu nitrați, mai ales în localitățile rurale, influențează în cea mai mare măsură sănătatea copiilor, cauzând insuficiență de oxigen, scădere a imunității sau acutizare a bolilor cronice. Medicii afirmă că în satele unde sursele de apă sunt poluate, morbiditatea populației este de 3-3,5 ori mai mare decât în celelalte localități.

Pentru evitarea riscurilor de mediu, Republica Moldova trebuie, între altele, să fi aprovizionată cu apă potabilă, să asigure igiena și sanitația adecvată.

În curând, în Republica Moldova va fi lansat un proiect pilot de alimentare cu apă și salubritate, care are drept scop sporirea bunăstării populației în unele dintre cele mai sărace localități rurale, orașe și orașele de dimensiuni medii, prin intermediul îmbunătățirii calității, eficienței și fiabilității serviciilor de alimentare cu apă și salubritate.

În cadrul proiectului PNUD „Agenda Locală 21”, prin contribuția populației din Lăpușna a fost aprovizionată cu apă o parte a satului și a fost curățat pârâul din comună.

Raportul Global al Dezvoltării Umane 2002 evaluează realizarea obiectivului milenar de asigurare a unui mediu durabil ca fiind „în derulare”, ca indicator utilizându-se ponderea populației care utilizează surse îmbunătățite de apă potabilă. Analiza actelor legislative și normative în domeniul asigurării caracterului durabil al mediului

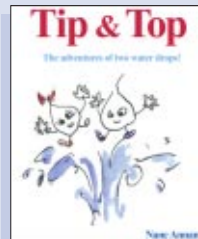




sugerează că datele colectate de instituțiile guvernamentale acoperă în mare măsură indicatorii pentru evaluarea obiectivului.

Nane Annan. „Tip & Top – The adventures of two water drops” (Tip & Top – Aventurile celor două picături de apă)

Două molecule de hidrogen și o moleculă de oxigen – principalele personaje ale cărții „Tip & Top – The adventures of two water drops” – par a fi personaje ale literaturii moderne. Însă acestea atrag atenția copiilor asupra uneia dintre chestiunile



cele mai complexe și mai controversate ale epocii noastre: penuria mondială de apă potabilă. „Tip & Top”, cartea pentru copii publicată de Nane Annan, soția Secretarului General ONU, a fost lansată la New York, cu ocazia Anului Internațional al Apei potabile, 2003. „Știți poate că un miliard de oameni nu au acces la apă potabilă, două miliarde nu beneficiază de sanitație. Bătrânii spun „Spală-ți mâinile înainte de mâncare”, sau după ce mergi la toaletă – aceste măsuri simple pot reduce rata mortalității infantile din cauza maladiilor diareice cu mai mult de o treime. Apropo, unul din Obiectivele Milenare ale Dezvoltării vizează accesul la apă potabilă și sanitație prin asigurarea unui mediu durabil”, a afirmat Nane Annan.



PARTENERIAT GLOBAL pentru dezvoltare

Obiectivul creării unui parteneriat pentru dezvoltare la scară globală, care menționează, între altele, și sarcina diminuării datoriei țărilor în curs de dezvoltare, angajate în favoarea bunei guvernări, dezvoltării și luptei contra sărăciei, prin măsuri de ordin național și internațional, ar putea reprezenta pentru Republica Moldova o oportunitate reușită pentru a soluționa – măcar parțial – problema datoriei sale externe de aproximativ 1 miliard 500 milioane de dolari.

Multe state în curs de dezvoltare cheltuiesc mai mulți bani pentru deservirea datoriei externe decât pentru servicii sociale.

Datoriile externe ale Republicii Moldova, fără restanțele de plată pentru resursele energetice, constituiau, la 1 aprilie 2003, 1 miliard 330,98 milioane dolari, dintre care aproximativ un miliard datorie publică externă, iar restul – datorie privată. În luna martie, au fost efectuate rambursări pentru datoria publică în mărime de 6,73 milioane dolari. În luna martie, stocul datoriei externe s-a micșorat cu 8,61 milioane dolari, după efectuarea unor plăți către exterior.

La moment, Republica Moldova nu și-a formulat explicit prioritățile parteneriatului global pentru dezvoltare.



Familia ONU. Summit-ul Milenar. New York, septembrie 2000

Bulgaria și OMD: noi sarcini ambițioase

Reducerea cu jumătate a sărăciei extreme până în anul 2015, una din sarcinile Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării, nu prezintă o dificultate majoră pentru Bulgaria, unde doar 10% din populație supraviețuiește cu un dolar pe zi. Astfel, eforturile depuse de Bulgaria pentru realizarea acestui și altor obiective – în materie de educație, sănătate, egalitate a genurilor, mediu și dezvoltare – se înscriu în fortificarea poziției sale de candidat la aderarea la Uniunea Europeană în 2007.

Primul raport al Bulgariei asupra OMD, lansat în luna mai 2003 la Sofia, relevă noile sfidări cu care se confruntă țara și măsurile prioritare pe care Guvernul intenționează să le aplice pentru a face față provocărilor. Chiar dacă sărăcia extremă este minimă, media venitului pe cap de locuitor reprezintă o zecime din ansamblul pe UE, iar rata șomajului este dublă.

Noile sarcini de reducere a sărăciei sunt ambițioase: ele prevăd triplarea mediei venitului lunar, care va trebui să urce de la 91 la 280 de euro, ridicarea pragului sărăciei naționale de la 55 la 170 de euro, și menținerea în același timp a proporției populației sărace la nivelul de maximum 15%. În plus, Bulgaria își propune să reducă șomajul printre tineri de la 35% la 25% și să diminueze rata șomajului de lungă durată a populației active de la 10 la 7%.

Potrivit Președintelui bulgar Georgi Parvanov, noile obiective, care țin cont de pregătirea țării pentru aderarea la Uniunea Europeană, solicită o investiție considerabilă în „factorul de încurajare a dezvoltării cel mai important dintre toți: oamenii”, inclusiv în domenii prioritare precum sănătatea reproducerii, asistența medicală, educație, mediu și standarde de viață.



FORUM: OMD, întrebări și răspunsuri

1. Ce sunt Obiectivele Milenare ale Dezvoltării?

Obiectivele Milenare ale Dezvoltării reprezintă o sinteză a obiectivelor dezvoltării formulate cu ocazia conferințelor internaționale și a summit-urilor mondiale care au avut loc în anii 90. La sfârșitul deceniului, liderii lumii au prezentat simplu și concis principalele obiective și sarcini în textul Declarației Milenare (septembrie 2000).

În baza acestei Declarații, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare a colaborat cu agenții, fonduri și programe ale Organizației Națiunilor Unite, cu Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional (FMI) și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) pentru a formula un ansamblu concis de obiective, sarcini cuantificate și indicatori cuantificabili pentru a evalua progresele realizate. Acest nou ansamblu, numit în prezent **Obiective Milenare ale Dezvoltării**, include 8 obiective, 18 sarcini și peste 48 de indicatori. Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a aprobat aceste obiective în cadrul Planului pentru campania Secretarului General pentru aplicarea Declarației Milenare.

Obiectivele pe care comunitatea internațională s-a angajat să realizeze între 1990 și 2015 sunt următoarele:

- Reducerea cu jumătate a sărăciei extreme și foamei
- Asigurarea educației primare pentru toți
- Promovarea egalității dintre genuri și fortificarea poziției femeii
- Reducerea cu două treimi a mortalității infantile

- Diminuarea cu trei pătrimi a ratei mortalității materne
- Inversarea tendinței actuale de propagare a maladiei HIV/SIDA, paludismului și tuberculozei
- Asigurarea unui mediu durabil
- Crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare

Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite, Kofi Annan, i-a solicitat Administratorului PNUD, în calitate sa de Președinte al Grupului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, să-și asume responsabilitățile de „coordonator” și „director de campanie” pentru Obiectivele Milenare ale Dezvoltării, pentru a le face cunoscute atât în interiorul sistemului Națiunilor Unite, cât și în lumea întreagă.

2. De ce este nevoie de o campanie mondială pentru realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării?

Campania de promovare a Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării trebuie să îmbine mesajele simple de pledoarie (de exemplu, numărul de persoane care trăiesc cu venituri sub 1 dolar pe zi) și realitățile dramatice ale sărăciei. Pentru că obiectivele înscrise în documentele oficiale să devină o realitate concretă pentru milioane de oameni, este nevoie de o centrare mai hotărâtă a atenției publice și acțiunii politice asupra reducerii sărăciei și dezvoltării umane.

Această campanie este necesară pentru a plasa și pentru a păstra Obiectivele Milenare ale Dezvoltării pe agenda publică și în intervențiile politice ale lumii întregi. În țările prospere, campania se axează mai ales pe conștientizarea necesității de a acorda asistență și ajutor de urgență, pe baza rezultatelor vizibile; pe direcționarea sprijinului financiar pentru sectoarele și serviciile care favorizează realizarea OMD; și pe deschiderea mai largă a



piețelor pentru statele în curs de dezvoltare, în particular pentru țările mai puțin avansate.

În țările în curs de dezvoltare, campania vizează mobilizarea resurselor interne, acordarea titlului de prioritate înaltă cheltuielilor bugetare legate de Obiectivele Milenare ale Dezvoltării și asigurarea promovării drepturilor omului, democrației și buneii guvernări cum indică Declarația Milenară. Trebuie abordat serios fiecare obiectiv, ținând cont în același timp de sarcinile fiecărei țări. Este absolut crucială adaptarea acțiunilor campaniei la situațiile proprii fiecărei țări.

O „campanie continuă”, promovată până în anul 2015, va transforma agenda politică și dezbaterile publice la nivel național și mondial, situând Obiectivele Milenare ale Dezvoltării printre priorități; va inspira elaborarea planurilor de acțiune, bazate solid pe informații probate, ce vor indica modul în care vor fi atinse aceste obiective; va constitui grupuri de sprijin bine informate favorabile unei sporiri a cheltuielilor în sectoarele sănătății și educației, demonstrând avantajele spectaculoase ale acestor investiții umane; și, în fine, va pune accent pe echitate și pe drepturile omului ca elemente indisociabile ale realizării OMD.

Eforturile pot începe cu sloganuri simple cum ar fi „să punem capăt sărăciei unui dolar pe zi”, însă pentru ca această campanie să poată continua prin modificarea dezbaterii politice și includerea priorităților în acțiunea autorităților publice, e necesar, cum a făcut-o Rowntree la începutul secolului XX în Marea Britanie, să se efectueze o analiză detaliată a situației și să fie lansată o discuție largă la nivel de specialiști, responsabili politici și factori ai puterii publice asupra Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării. Dacă această discuție va fi fructuoasă, ea va evolua rapid de la aceste mesaje simple și va demonstra lumii lucrurile uimitoare pe care le putem

realiza atunci când vom depune pentru asta tot elanul, sufletul și priceperile noastre.

Difuzarea la PRO TV a spotului de publicitate socială, cu participarea starurilor de fotbal Ronaldo și Zidane în acțiunea globală de eliminare a sărăciei; training-urile pentru jurnaliști „Un Mileniu nou, o Agendă nouă” și “Mass media și Obiectivele Milenare ale Dezvoltării”; organizarea concursului pentru cea mai bună reflectare a OMD și a eforturilor Republicii Moldova pentru realizarea acestora; elaborarea paginii web consacrată OMD sau inaugurarea rubricii „Obiectivele Milenare ale Dezvoltării” în revista electronică „Acțiunea ONU” sunt doar câteva dintre activitățile de promovare în Republica Moldova a OMD prin mass media.



3. Se află oare lumea pe calea cea bună pentru atingerea OMD până în anul 2015?

O simplă extrapolare a tendințelor sărăciei începând cu anul 1990 ne poate face să credem că lumea se află pe calea cea bună pentru a diminua cu jumătate sărăcia până în 2015.

Din păcate însă, realitatea este mult mai complicată și fără îndoială mai puțin satisfăcătoare. Dacă se exclude China, progresele au fost inferioare cu jumătate celor necesare pentru realizarea obiectivului. Numărul total al persoanelor care trăiesc în sărăcie în Africa de sub-Sahariană, în Asia de Sud și în America Latină s-a majorat cu aproximativ 10 milioane în ultimul deceniu. Zeci de țări au înregistrat o scădere, în cifre absolute, a mediei nivelului de viață pe parcursul ultimilor 20 de ani.

La ora actuală, se estimează că 1,2 miliarde de oameni trebuie să lupte în fiecare zi pentru a supraviețui cu mai puțin de 1 dolar pe zi – și această cifră este aproape aceeași ca și acum 10 ani.



Progresele înregistrate în vederea realizării obiectivelor merg mână în mână cu eșecurile. În 1990, obiectivul „educației pentru toți” a fost fixat pentru anul 2000. Noutatea bună este că disparitățile dintre sexe în educație au fost reduse cu jumătate; dar adevărul trist este că în anii '90 au fost îndeplinite doar o zecime din progresele necesare. Nu este deci surprinzător faptul că atingerea obiectivului a fost amânată pentru anul 2015; însă cu ritmul actual, acest angajament de a asigura tuturor copiilor acces la educație nu va fi respectat nici de data aceasta, dacă ritmul progresului nu va crește de patru ori.

Acțiunile pentru combaterea mortalității materne și infantile, malnutriției, accesului la apă salubă și sisteme de sanitație au fost relansate în cursul anilor '90 în raport cu deceniile precedente. Însă epidemia SIDA, reapariția altor maladii (paludismul, tuberculoza) și deteriorarea serviciilor de asistență medicală, au agravat situația sensibil de-a lungul anilor '90.

„Astăzi în lume există 2,1 miliarde de copii, dintre care jumătate trăiesc în sărăcie absolută, 150 de milioane de copii suferă de malnutriție, 120 de milioane nu sunt școlarizați și 11 milioane de copii mor în fiecare an din cauze ce pot fi evitate. Iată asupra căror probleme guvernele trebuie să se concentreze, cu rigoare și coerență”, a afirmat, în mai 2003, Directorul Executiv UNICEF, Carol Bellamy. „Dacă actualele tendințe vor continua, a constatat Carol Bellamy, există puține șanse ca lumea să realizeze Obiectivele Milenare ale Dezvoltării. Dacă însă vom investi în copii acum – cunoscând deja faptul că asemenea investiții puțin costisitoare dar eficiente produc rezultate – vom avea cel puțin șansa de a atinge aceste obiective. Pentru binele copiilor, să dublăm eforturile noastre”.

4. Este posibilă oare depășirea deficitului de resurse?

Potrivit previziunilor de cheltuieli ale UNICEF, Băncii Mondiale și Organizației

Mondiale a Sănătății, pentru a atinge majoritatea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării până în anul 2015 vor fi necesari peste 50 de miliarde de dolari asistență publică pentru dezvoltare. Aceasta reprezintă dublarea nivelului actual de asistență.

Cifra poate părea prea mare, absolută, însă ea constituie aproximativ o cincime de 1% din venitul țărilor donatoare.

Fiindcă avantajele ce pot fi obținute din eliminarea sărăciei și asigurarea unei vieți mai demne, mai lungi și mai productive pentru milioane de persoane sunt evidente, realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării constituie o investiție excelentă.

5. Sunt Obiectivele Milenare ale Dezvoltării accesibile din punct de vedere financiar?

Da, ele sunt accesibile din punct de vedere financiar și realizabile din punct de vedere tehnic. Mai multe țări însă vor avea nevoie pentru aceasta de o asistență pentru dezvoltare considerabilă, de politici mai bune și de instituții mai puternice.

Este greșit să se creadă că țările cele mai sărace vor putea să atingă OMD fără un sprijin internațional suplimentar. Progresele din Africa sub-Sahariană se lasă încă așteptate; epidemia HIV/SIDA compromite dezvoltarea umană.

6. De ce este utilă din punct de vedere economic realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării?

Randamentele investițiilor pentru dezvoltarea umană în țări cu venituri mici sunt foarte ridicate. Multe țări sunt prinse în angrenajul sărăciei, a asistenței sanitare proaste, malnutriției, lipsei de instruire, accesului limitat la apă potabilă și a creșterii demografice. Un număr semnificativ de țări cele mai sărace trebuie să supraviețuiască în condiții



geografice extreme – este vorba de țările fără litoral și micile state insulare, excluse de pe piețele mondiale, în schimb îmbrățișate de maladii tropicale, degradare extremă a mediului, schimbări climaterice.

Aceste situații - unele provocate de om, altele de natură – explică de ce fluxul de capital privat și investiții străine directe nu-și fac loc adesea în multe regiuni cu venituri slabe. O asistență suplimentară va fi necesară pentru ca aceste țări să se elibereze din angrenajul sărăciei.

Investițiile în dezvoltarea umană vor accelera progresele pentru atingerea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării și vor stimula creșterea economică, vor crea un număr mai mare de locuri de muncă, vor ameliora productivitatea oamenilor și vor aduce încasări bugetare suplimentare – făcând astfel obiectivul stabilității macro-economice mai realizabil. Din punct de vedere economic, realizarea Obiectivelor Declarației Milenare este foarte utilă.

7. Ce reprezintă Raporturile asupra Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării?

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare acordă asistență pentru monitorizarea și controlul asupra realizării Obiectivelor Milenare ale Dezvoltare la nivel de țară. Ideea pe care o promovează Națiunile Unite este că aceste rapoarte naționale vor contribui la accelerarea progreselor; ele pot inspira formularea obiectivelor naționale ținând cont de cele mondiale, căci nu a fost clar stabilită legătura dintre obiectivele fixate la nivel mondial și stabilirea priorităților naționale.

Rapoartele cu privire la realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării vizează

- sensibilizarea publicului;
- promovarea studiilor, cercetărilor și dezbaterilor asupra principalelor probleme ale dezvoltării;

- fortificarea alianțelor;
- reînnoirea angajamentului politic;
- încurajează țările sărace și comunitatea donatorilor să creeze parteneriate solide pentru o mai bună finanțare necesară pentru obținerea de rezultate.

Rapoartele privind realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării vor oferi o privire rapidă asupra progreselor înregistrate și vor ajuta la identificarea măsurilor necesare – la nivel de reforme, schimbări instituționale și de alocare a resurselor – pentru depășirea obstacolelor.

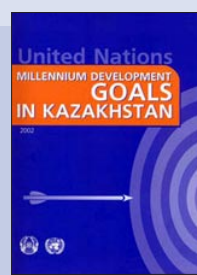
Media și marele public reprezintă principala țintă. Rapoartele sunt concise și oferă o lectură ușoară prin comunicarea unor mesaje fără terminologie tehnică. Ele trebuie să suscite de asemenea o analiză aprofundată la nivel de țară. Aceste rapoarte se sprijină pe rapoartele existente – precum Evaluarea comună de țară, Strategia de Reducere a Sărăciei și Creștere Economică, Raportul Național asupra Dezvoltării Umane.

Până în prezent, au fost publicate mai multe rapoarte – printre acestea cele ale Albaniei, Boliviei, Bulgariei, Cambodgiei, Camerunului, Republicii Cead, Kazahstanului, Republicii Madagascar, Maurițiului, Nepalului, Poloniei, Tanzaniei sau Vietnamului. Ele sunt disponibile la adresa www.undp.org și confirmă imaginea modestă asupra progreselor înregistrate în realizarea obiectivelor. Un alt număr important de rapoarte naționale se află în curs de elaborare. Până la sfârșitul anului 2004, fiecare țară urmează să prezinte cel puțin un raport privind realizarea Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării.



Progrese pe calea realizării Obiectivelor Milenare ale Dezvoltării în Kazahstan

Campania pentru Obiectivele Milenare ale Dezvoltării a prins contur în Kazahstan după publicarea, cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, a primului raport asupra OMD în această țară. Elaborat în comun de echipa agențiilor Națiunilor Unite din țară și guvern, acest raport descrie progresele înregistrate pe calea realizării primelor șapte obiective și apreciază ca fiind probabilă atingerea acestora către anul 2015. Un capitol distinct propune un rezumat al celui de-al optulea obiectiv privind partenariatul mondial pentru dezvoltare, având ca reper un studiu PNUD asupra asistenței oferite de donatori Kazahstanului. Raportul și problemele pe care le expune au făcut obiectul unor dezbateri găzduite de marile canale de televiziune și principalele publicații ale țării.



Raportul constată că rata sărăciei s-a diminuat considerabil în ultimii ani, totuși peste o pătrime din populație trăiește sub limita sărăciei. Documentul relevă de asemenea și nivelele înalte la care se mențin ratele mortalității materne și infantile. Raportul semnaleză degradarea gravă a mediului, ilustrată de reducerea suprafeței Mării Aral, care s-a diminuat cu jumătate în ultimele decenii, precum și de alte probleme ca lipsa de apă potabilă și poluarea. Chiar dacă paludismul nu constituie o problemă gravă pentru Kazahstan, tuberculoza care este vizată de obiectivul șase a cunoscut o creștere a incidenței sale în ultimii ani. În ce privește infecția HIV/SIDA, nivelul ei este jos, însă progresează rapid datorită utilizării drogurilor injectabile – iată de ce problema traficului de droguri solicită o ripostă imediată.

Programul Națiunilor Unite va publica rapoarte detaliate asupra realizării celor opt Obiective Milenare ale Dezvoltării. Primul, intitulat „Sărăcia și inegalitățile în Kazahstan”, a fost publicat în aprilie 2003. Documentul prezintă un studiu și o analiză exhaustivă a problemelor cu care se confruntă țara după declararea independenței în 1991, explorând cauzele și discutând strategiile naționale de reducere a sărăciei. Acest prim raport este urmat de altele: asupra statutului femeii, situației mediului și apei, toate analizele înscriindu-se în campania pentru OMD.

8. De ce asistența publică pentru dezvoltare și diminuarea datoriei pot juca un rol determinant?

Asistența aduce rezultate atunci când este axată pe necesitățile în materie de dezvoltare. Proiectele în domeniul sănătății au demonstrat clar aceasta unul după altul – programele de eliminare a variolei și poliomielitei sau campaniile de extindere a vaccinării.

Asistența publică pentru dezvoltare (APD) și diminuarea datoriei sunt indispensabile, în special pentru țările mai puțin avansate. Suma totală a APD nu reprezintă la ora actuală decât o treime din valoarea fixată de 0,7% din Produsul național brut al statelor industrializate. Deficitul se cifrează la aproximativ 125 de miliarde de dolari pe an.

Din păcate, nici una dintre țările grupului celor șapte state puternic industrializate G-7 nu face parte din grupul numit „G-0,7”, care include Danemarca, Olanda, Norvegia și Suedia - și, mai recent, Luxemburg.

Un studiu recent al cheltuielilor bugetare în peste 30 de țări în curs de dezvoltare a relevat că două treimi dintre acestea cheltuiesc mai mult pentru serviciul datoriei externe decât pentru serviciile sociale de bază. Unele alocă de la trei până la cinci ori mai mulți bani pentru plata datoriei.



În statele Africii sub-Sahariene, guvernele cheltuiesc aproape de două ori mai mulți bani pentru respectarea propriilor angajamente financiare privind creanțele externe decât pentru onorarea obligațiilor față de propriii cetățeni pe plan social. Serviciul datoriei absoarbe adesea între o treime și jumătate din bugetul național - cea ce face ca obiectivul stabilității macroeconomice să continue să se îndepărteze.

A cheltui pentru datoria externă mai mult decât pentru serviciile sociale de bază – în timp ce zeci de milioane de

persoane nu-și pot exercita drepturile lor fundamentale – este un lucru inacceptabil pe plan moral și o abordare ce nu poate fi susținută pe plan economic.

Inițiativa în favoarea țărilor sărace cu cele mai mari datorii rămâne cea mai bună speranță pentru depășirea crizei datoriilor, însă aplicarea ei se derulează lent; însăși inițiativa trebuie lărgită și aprofundată. Această inițiativă, lansată în 1999, a încurajat Uganda – prima țară care a beneficiat de sprijin cu titlu de inițiativă – să cheltuiască marea parte a plății datoriei pentru educația primară și orfanii SIDA.



Resurse Web



Obiectivele Milenare ale Dezvoltării,
Millenium Development Goals

Obiective: Sărăcie, Educație, Egalitate de genuri,
Mortalitate infantilă, Sănătate maternă, HIV/SIDA
și alte maladii, Mediu, Parteneriat global

Regiuni: Asia de sud, Africa sub-sahariană, Asia de
est & Pacific, Orientul mijlociu & Africa de nord,
Europa & Asia Centrală, America latină & Caraibe,
Țările cele mai prospere

<http://www.developmentgoals.org/>



Obiectivele Milenare ale Dezvoltării pe pagina
oficială a Organizației Națiunilor Unite,
United Nations Millennium Development Goals

www.un.org/millenniumgoals/



Obiectivele Milenare ale Dezvoltării,
Pagina oficială a Programului Națiunilor Unite
pentru Dezvoltare (UNDP)

<http://www.undp.org/mdg/>



Habitat ONU – UN Habitat, Obiectivele
Milenare ale Dezvoltării

www.unhabitat.org/mdg/



Obiectivele Milenare ale Dezvoltării, Pagina
oficială a Organizației Mondiale a Sănătății
(WHO)

www.who.int/entity/mdg/en